

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru,

Judecători: Toma Nadejda, Alerguș Constantin, Timofti Vladimir și Țurcan Anatolie,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 8 de gardă din 11 octombrie 1944, privindu-l pe

Lipadat Ivan XXXXX, născut în anul XXXXX, originar din s. XXXXX, regiunea XXXXX, locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX, RSSM.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 8 de gardă din 11 octombrie 1944, Lipadat Ivan a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR la 8 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, Lipadat Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind mobilizat de două ori în armata roșie, în anul 1941 și repetat în anul 1944, a desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii subdiviziunii sale. Inculpatul a lăudat echipamentul militar avansat al armatei germane, condițiile mai bune de trai ale soldaților germani. De asemenea, inculpatul a declarat că, serviciul militar în armata germană este mai ușor, iar soldații în timpul serviciului se deplasează cu mașinile și nu obolesc. Totodată, inculpatul a defăimat condițiile de trai ale ostașilor sovietici și și-a exprimat nemulțumirea de serviciul militar și starea materială în armata roșie.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 8 de gardă din 11 octombrie 1944 cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

În motivarea recursului în anulare, Adjunctul Procurorului General a invocat că, în cadrul examinării cauzei în judecată nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Lipadat Ivan, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la

săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, așa cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

A mai menționat recurentul că soluția de condamnare a fost pronunțată de instanța de judecată doar în baza declarațiilor depuse de inculpat, fără a fi cercetate și alte probe. Afară de aceasta, instanța de judecată a încălcat fragrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie.

Adjunctul Procurorului General a reținut că, condamnarea lui Lipadat Ivan pentru agitația antisovietică, este apreciată ca un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Lipadat Ivan, pentru trădare de patrie este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Din acest motiv, hotărârea judecătorească menționată urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Lipadat Ivan în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Lipadat Ivan urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Lipadat Ivan, pentru trădare de patrie, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, iar în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de

procedură penală, urmează a fi încetat procesul penal în privința lui Lipadat Ivan, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Lipadat Ivan, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al armatei nr. 8 de gardă din 11 octombrie 1944 în privința lui **Lipadat Ivan XXXXX** condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **19 decembrie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie